

EUDEL

Fernández & Elejalde
ABOGADOS

IRUZURRAREN ETA USTELKERIAREN AURKAKO PLANA

2022ko apirilaren 28a

AURKIBIDEA

1. SARRERA. SUSPERTZE, ERALDATZE ETA ERRESILIENTZIA PLANA.
2. IRUZURRAREN AURKAKO PLAN BATEN IRISMENA.
3. LANTZE PROZESUA.
4. RED FLAG-AK.
5. EKINTZA PLANA. APLIKAZIO PRAKTIKOA.
6. LABURPENA (EUSKARA).
7. ESKARIAK ETA GALDERAK.

01

**SARRERA.
SUSPERTZE,
ERALDATZE ETA
ERRESILIENTZIA
PLANA**

ZER DA SEEP BAT?

- COVID-19aren ondorioak → galdera ekonomiko suntsitzaileak
- 2021/241 Arauaren Irtenbidea → laguntzak, baina baldintza jakin batzuekin:

SUSPERTZE, ERALDATZE ETA ERRESILIENTZIA PLANAREN LANKETA

- Barne-kontrol sistema eraginkor eta efizientea ezarri
- Oker ordaindutako eta oker erabilitako zenbatekoak berreskuratu.

SEEParen HELBURUA

Inbertsio- eta erreforma-lehentasunak eta mekanismoaren bidez finantzatu beharreko inbertsio-paketeak ezartzea, egindako aurrerapenen arabera epekako laguntza ordainduz eta aurrez zehaztutako erreferentzia-irizpideen arabera.

EBren ekonomia-, gizarte- eta lurralde-kohesioa sustatzea, estatu kideen erresilientzia eta doitzeko gaitasuna indartzea, COVID-19aren krisiaren ondorio sozial eta ekonomikoak arintzea eta trantsizio ekologiko eta digitalak babestea.

2. APLIKATZEKO ERREGELAMENDUA

A. LEGERIA KOMUNITARIOA

- Europako Batzordearen orientabideak, 2021eko apirilaren 9koak (Finantza-erregelamenduaren arabera interes-gatazkak nola saihestu eta kudeatu behar diren zehazten duten orientabideak).
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2018/1046 Erregelamendua (EB, Euratom), 2018ko uztailaren 18koa, Batasunaren aurrekontu orokorrari aplikagarri zaizkion finantza-arauei buruzkoa eta 966/2012 (1) Finantza-erregelamendua indargabetzen duena (EB, Euratom).
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 966/2012 (EB, Euratom) Erregelamendua, 2012ko urriaren 25ekoa, Batasunaren aurrekontu orokorrari aplikagarri zaizkion finantza-arauei buruzkoa eta Kontseiluaren 1605/2002 (EE, Euratom) Erregelamendua indargabetzen duena (2).
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014/24/EB Zuzentaraua, 2014ko otsailaren 26koa, kontratazio publikoari buruzkoa eta 2004/18/EE (3) (4) Zuzentaraua indargabetzen duena.

B. LEGERIA NAZIONALA

- 5/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duena.
- 40/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Sektore Publikoaren Araubide Juridikoari buruzkoa.
- 9/2017 Legea, azaroaren 8koa, Sektore Publikoko Kontratuei buruzkoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauak, 2014ko otsailaren 26koak, Espainiako ordenamendu juridikora aldatzen dituenak, eta garatzen ari diren araudia.
- 38/2003 Legea, azaroaren 17koa, Dirulaguntzei buruzkoa, eta hura garatzen duen araudia.

- 19/2013 Legea, Gardentasunari, Informazio Publikoa Eskuratzeari eta Gobernu Onari buruzkoa.
- 53/1984 Legea, Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Bateriaezintasunei buruzkoa.
- 36/2020 Errege Lege-dekretua, Suspertze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana.
- Irailaren 29ko HFP/1030/2021 Agindua, Suspertze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana kudeatzeko sistema eratzen duena.
- HFP/1031/2021 Agindua, irailaren 29koa, Estatuko, Autonomia Erkidegoko eta Tokiko Sektore Publikoko Erakundeek eman beharreko informazioaren prozedura eta formatua ezartzen dituen, Suspertze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana osatzen duten alderdien mugarren eta helburuen betetze-mailaren eta aurrekontuen eta kontabilitatearen jarraipena egiteko.

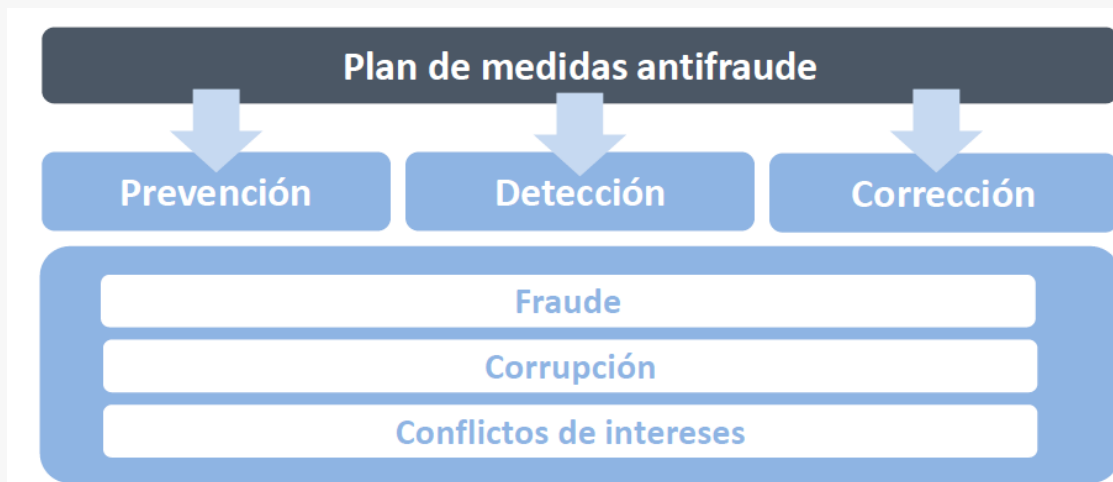

Zer da Iruzurraren Aurkako Plan bat?

- Iruzurra eta ustelkeria fenomeno sozial, politiko eta ekonomiko konplexua dira, eta herrialde guztiei eragiten diete.
- Iruzurrari, eroskeriari, ustelkeriari eta interes-gatazkei aurre egiteko, beharrezkoa da erakunde publikoek Iruzurraren eta Ustelkeriaren Aurkako Plana deitutako neurri-plan bat diseinatu eta xedatzea.

IRUZURRAREN AURKAKO PLANAREN HELBURUAK

- Erakundeak iruzurrarekiko, ustelkeriarekiko, eroskeriarekiko eta interes-gatazkekiko duen tolerantzia zero islatzea, haiek garaiz prebenitzeko, atzemateko eta kudeatzeko prozedurak erregulatuz eta erabakiak hartzeko benetako kultura etikoa sustatuz.

USTELKERIAREN AURKAKO PLANAREN HELBURUAK

- Praktika debekatuak prebenitzen eta atzematen laguntzea fase goiztiarrean.
- Diruz lagundutako proiektuak beren oinarri, termino eta baldintzen arabera gauzatu diren zehaztea.
- Erakundearen funtsak aurreikusitako helburuetarako erabili direla bermatzea. Eta
- Politika, prozedura eta kontroletan hobekuntzak gomendatzea, proiektuetan (abian daudenetan zein etorkizunekotan) praktika debekatuak egiteko aukerak mugatzeko.

Suspertze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana (SEEP)

ZERGATIK ORAIN?

Irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduak, Suspertze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana ("SEEP") kudeatzeko sistema konfiguratzeko duenak, agindutakoaren arabera, Next Generation europar funtsak kudeatzen dituzten erakunde guztiek Iruzuraren aurkako Plana egin behar dute, funts horiek eskuratuko badituzte.

The logo for Next Generation EU, featuring the words "NEXT", "GEN", and "EU" stacked vertically in a bold, white, sans-serif font. The "EU" is positioned to the left of a circle of twelve white stars, which is a stylized representation of the European Union flag.

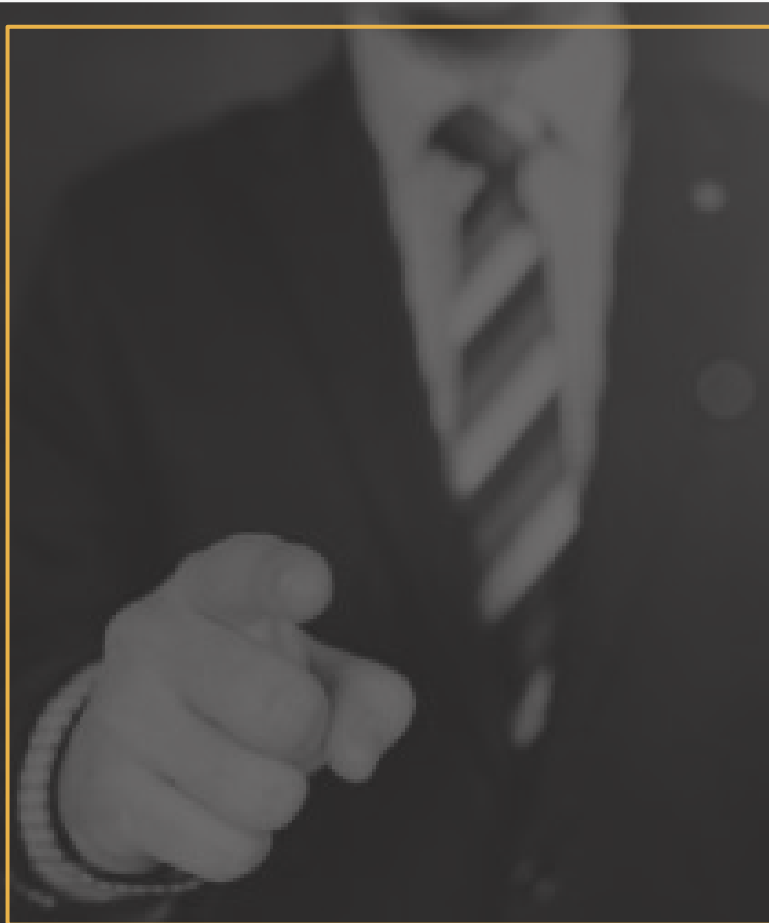
“Los programas de Compliance ayudan a garantizar la prevención del fraude y la corrupción”

COMPLIANCEA ADMINISTRAZIO PUBLIKOETAN

Zer da Compliancea?

Delituei aurrea hartzeko edo delituak gertatzeko arriskua nabarmen murrizteko egokiak diren zaintza- eta kontrol-neurriak biltzen dituen antolaketa- eta kudeaketa-eredua.

Compliancea beste delitu batzuek ere arduratzen da, ez iruzurraz eta ustelkeriaz soilik.

Noiz izan daiteke pertsona juridiko bat delituen erantzule?

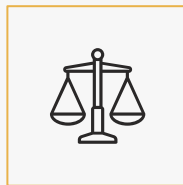

- Bere legezko ordezkariak edo pertsona juridikoaren barnean erabakiak hartzeko, antolatzeko eta kontrolatzeko ahalmena duen pertsona batek delitua egiten duenean haren izenean edo kontura eta haren onura zuzen edo zeharkakoan.

Barne hartzen dira: administratzaileak (baita izatezko administratzailea ere), agintariak, legezko ordezkariak, erdi mailako kargudunak eta ahaldunak.

Zein kasutan izan daiteke pertsona juridiko bat delituen erantzule penala?

- Aurreko paragrafoan aipatutako pertsona fisikoen agintaritzari lotutako pertsona batek delitu bat egiten duenean, gizarte-jarduerak gauzatzean eta pertsona juridikoaren kontura eta onura zuzen edo zeharkakoan, eta egitateak egin ahal izan ditenean, pertsona horiek beren jarduera gainbegiratu, zaindu eta kontrolatzeko eginbeharrak larriki bete ez dituztelako, kasuaren inguruabar zehatzak kontuan hartuta.

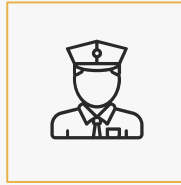
Barne hartzen dira: menpekoak, enpleguak, autonomoak edo azpikontrataturako langileak, agenteak, banatzaileak, baldin eta “bere gizarte-jabariaren perimetroan” integratuta badaude.

Zein baldintza bete behar dira pertsona juridikoa erantzukizun penaletik salbuetsita geratzeko?

---

1) Delituak prebenitzeko edo delituak gertatzeko arriskua nabarmen murrizteko egokiak diren zaintza- eta kontrol-neurriak barne hartzen dituen antolaketa- eta kudeaketa-eredua.

2) Ezarritako prebentzio-eredua berrikusteko ardura ekimen- eta kontrol-ahalmen autonomoak dituen pertsona juridikoaren organo bati eman zaio.

3) Banakako egileek delitua egin dute, antolaketa- eta prebentzio-ereduak iruzurrez saihestuz.

4) 2. baldintzan aipatzen den organoak ez ditu bere gainbegiratze-, zaintza- eta kontrol-funtzioak bete edo ez ditu behar bezala bete.

ZERTAN DA IRUZURRAREN AURKAKO PLANAREN ANTZEKO?

---

1. Arrisku penalen mapa.
2. Pertsona juridikoan erabakiak hartzeko protokoloak.
3. Salaketen kanala.
4. Gainbegiratze organoari arriskuen eta ez-betetzeen berri emateko betebeharra.
5. Ereduak ezartzen dituen neurriak ez betetzea behar bezala zigortzen duen diziplina sistema.
6. Ereduaren aldizkako egiaztapena.

02

IRUZURRAREN
AURKAKO PLAN
BATEN IRISMENA

GUTXIENeko EDUKIA

Iruzuraren Aurkako Plan bat irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduaren arabera, Suspertze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana (“SEEP”) kudeatzeko sistema eratzen duena, baliozkotzat joa izan dadin, Erakundeak honako jarduera hauek egin beharko ditu:

1. Arriskuen Azterketa.
2. Iruzuraren eta Ustelkeriaren Aurkako Politika.
3. Kode Etikoa.
4. Salaketen kanala sortzea eta salaketen kanalaren protokoloa idaztea.
5. Interes Gatazkak prebenitzeko politika.
5. Oparien eta Esku-erakutsien Politika.
6. Iruzurra Kontrolatzeko Organoaren izendapena.
7. Iruzuraren prebentzioaren arloko prestakuntza eta kontzientziaioa.

ARRISKUEN AZTERKETA

- Udalak iruzurraren eta ustelkeriaren arriskua, eragina eta probabilitatea ebaluatuko ditu, eta aldian behin, bi urtean behin edo urtean behin berrikusiko du, iruzur arriskua kontuan hartuta.
- Ebaluazio prozesu horretan, iruzur, ustelkeria eta eroskeria arriskuak identifikatu, aztertu eta baloratuko dira.
- Nolanahi ere, iruzur kasuren bat atzeman denean egingo da berrikuspena, bai Udalean bertan, bai beste udal batzuetan gerta daitezkeen iruzur kasuen berri duenean, edo araudian, prozeduretan edo kudeatzaileetan aldaketa nabarmenak gertatzen direnean.

ARRISKUEN AZTERKETA

Honako hau da arriskuen azterketa honen helburua:

- Udalak aurreikus dezakeen iruzur, ustelkeria eta eroskeria arriskua identifikatzea.
- Arrisku horiekin zerikusia duten arau-haustek edo delituak egitearen irismena, eragina eta probabilitatea aztertzea.
- Identifikatutako arriskuak aztertzea.
- Identifikatutako arriskuak baloratzea.
- Kontrolen diseinuaren egokitasuna eta eraginkortasuna baloratzea.

Arrisku horiek identifikatu ondoren, arrisku horiek materializatzea eragin dezaketen arrazoi errealak eta potentzialak, arrisku bakoitzerako inpaktu-eremuak eta horien ondorioak eta gerta daitezkeen egoerak zehaztuko dira.

IRUZURRAREN ETA USTELKERIAREN AURKAKO POLITIKA

- Iruzurrari, eroskeriari, ustelkeriari eta interes-gatazkei aurre egiteko, beharrezkoa da arlo horretako helburuak adieraziko dituen neurri-plana izatea.
- Politika honen esparruan, edozein forma edo lotura juridiko edo instituzionalen pean, Udalean edo Udalarentzat zerbitzuak ematen dituzten pertsona guztiek zintzotasunez eta gardentasunez jokatu behar dute beren funtzio eta eginkizunetan, eta saihestu eta jazarri egin behar dituzte iruzurtzat, ustelkeriatzat edo eroskeriatzat har daitezkeen jokabideak, sektore publikoan nahiz pribatuan.

IRUZURRAREN ETA USTELKERIAREN AURKAKO POLITIKA

- Udalak behar diren neurriak hartzeko konpromisoa hartu behar du, bere jardueren esparruan iruzur, ustelkeria edo eroskeria egiteko aukerak ahalik eta gehien murriztuko direla bermatzeko.
- Horretarako, egoera zehatzei egokitutako prebentzio neurri egokiak eta proportzionatuak hartzea aurreikusten da, iruzurraren hondar-arriskua maila onargarri batera murrizteko, eta iruzur efektiboarekin edo potentzialarekin lotutako prozesu, prozedura eta kontrolen jarraipena egiteko mekanismoak definitzea.
- Bereziki, iruzurraren aurkako hainbat neurri zehaztu eta aplikatuko dira, EBko funtsekin zuzenean edo zeharka lotuta Udalak sustatu, izapidetu eta edozein modutan kudeatzen edo parte hartzen dituen finantzaketa-eragiketa guztiei dagokienez.

KODE ETIKOA

Helburua:

- Erakundearen jardueren berri ematen duten balioak eta printzipioak definitu eta azaltzen ditu, eta haiek betetzeko konpromisoa eta jokabide etikoa babesten ditu.
- Arau-hausteei aurrea hartu eta atzemateko eta bere jarduerari aplikagarri zaion legeria orokorra eta berariazkoa ez betetzeko erakundeak behar bezala aplikatutako arduraren printzipioak islatzen ditu.
- Erakundeko kide guztiek zintzotasunez, onestasunez eta zuzentasunez jokatzeko eta beren enpresa-jarduera printzipio eta balio etikoak zorrotz betez garatzeko duten konpromisoa formalizatzen du.

SALAKETEN KANALA

- Salaketen Kanala da erakundeko kide guztiei iruzurraren aurkako jokabide irregularrak (“irregulartasunak”) jakinarazteko **aukera eta betebeharra** ematen dien bidea. Komunikazioa anonimoa edo konfidentziala izango da, errepresaliak izateko arriskurik gabe.
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019/1937 Zuzentarauak, Batasuneko Zuzenbidearen arau-hausteei buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzkoak, 2019ko azaroaren 26koak, sektore publikoko erakundeei **barneko** salaketa-bideak ezartzeko **betebeharra** ezartzen die.
- Udalei dagokienez, komeni da Salaketen Kanala herritar guztiei **irekita** egotea (kanpokoa).

- Entitateak zuzendaritza-, antolamendu- eta kontrol-ahalmena duen **langile guztiak salatza behartuta daude**, bai eta erakundearen irregulartasunen bat dagoela dakiten herritarrak ere.
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren **2019/1937 Zuzentarauak**, Batasuneko Zuzenbidearen arau-hausteei buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzkoak, 2019ko azaroaren 26koak, **ohartarazleak edo salataileak babestea du helburu, arau-hauste edo irregulartasun bat agerian jartzea erabakitzen badute, eta, kasu horietan, errepresaliak aplikatzea zigortzen du.**
- Dagoeneko existitzen da Kongresuan Zuzentarau honekin zerikusia duen Lege Aurreproiektu bat, oraindik onartzeko dagoena legeria nazionalera (berehala) egokitzeko.

NORK DU SALATZEKO BETEBEHARRA?

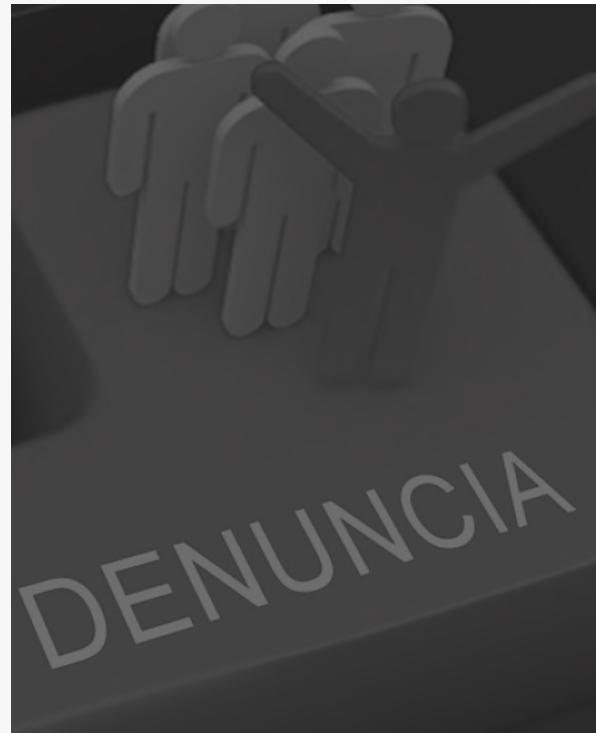

SALAKETEN KANALA

- Ez-betetze ohikoenen estatistikak egiteko eta SEEPek eskatzen duen etengabeko hobekuntzaren printzipioa bermatzeko aukera ematen du.
- Gainera, Erakundeak bere langile, kide eta herritarren eskura jartzen du Iruzzarren Aurkako Planaren irismenari, funtzionamenduari eta aplikazioari buruzko kontsultak egiteko edo **zalantzak** argitzeko, baita irregulartasun bat egin ote daitekeen jakiteko ere.
- Salaketen Kanalaren Protokoloak honako hauek biltzen ditu: bere funtzionamendu arauak, salaketak eta egindako kontsultak tramitzatzeko prozedura, bere kudeaketan parte hartzen duten organo edo pertsonen eginkizunak eta erantzukizunak, eta salatzailearen eta salatuaren estatutu juridikoa.

SALAKETEN KANALA

Helburuak:

- Irregularitasunak saihesteko metodoa.
- Gatazkak identifikatzen ditu erakundearen barruan.
- Kultura etikoa eta kontzientzia korporatibokoa sortzen du.
- Arau-hauste bat eginez gero, Erakundearen defentsa-estrategia garaiz planifikatzeko aukera ematen du.

INTERES-GATAZKAK PREBENITZEKO POLITIKA

ZER DA INTERES-GATAZKA BAT?

«Interes-gatazka» bat dago, pertsona baten eginkizunen erabilera inpartziala eta objektiboa bere familiarekin, bizitza sentimentalarekin, kidesun politiko edo nazionalekin, interes ekonomikoekin edo EBko funtsen eskatzaile batekin partekatutako beste edozein interes-motarekin zerikusia duten arrazoiengatik konprometitzen denean.

Udalaren interesak sustatzeak lehentasuna izan behar du beti interes-gatazken prebentzioan. Kideek ezin dituzte inolaz ere beren interes pertsonalak Udalaren interesen aurretik jarri.

Honelako egoerak berandu eta modu desegokian kudeatzeak kalte nabarmenak eragin diezazkioke Udalari, eta, horrenbestez, gizarteari.

INTERES-GATAZKAK PREBENITZEKO POLITIKA

INTERES-GATAZKA MOTAK

- Interes-gatazka itxurazkoa: enplegatu publiko edo onuradun baten interes pribatuak bere eginkizun edo betebeharren erabilera objektiboa arriskuan jar dezakeenean gertatzen da.
- Interes-gatazka potentziala: enplegatu publiko edo onuradun batek dituen interes pribatuek interes-gatazka sor dezaketenean etorkizunean erantzukizun ofizial jakin batzuk bere gain hartu behar izanez gero.
- Interes-gatazka erreala: enplegatu publiko baten betebeharrak publikoaren eta interes pribatuen arteko gatazka dakar (kasu horretan, enplegatu publikoak interes pertsonalak ditu, eta horiek eragin desegokia izan dezakete bere eginbehar eta erantzukizun ofizialetan).

INTERES-GATAZKAK PREBENITZEKO POLITIKA

INTERES-GATAZKEN AURREKO NEURRIAK

- Interes-gatazkak eragindako pertsonak:
  - Modu proaktibo eta gardenean deklaratuko dute izan daitekeen interes-gatazka oro.
  - Ez dute isilpeko informaziorik jasoko.
  - Abstenitu egin beharko dute eztabaidetan eta erabaki-hartzeetan.
  - Interes-gatazkak konpontzen lagunduko dute.
- Interes-gatazka egoeran dauden gobernu organoko kideek berehala eman beharko diete horren berri organoko gainerako kideei eta Iruzurra Kontrolatzeko Organoari.

OPARIEN ETA ESKU-ERAKUTSIEN POLITIKA

- Oparien politika da enpresek eroskeriarik ez izateko eta praktika ustelik edo horiekin nahas daitekeen jarduerarik ez dagoela bermatzeko erabil dezaketen tresnetako bat.
- Oparien politika eraginkor batek bezero, hornitzaile, hornitzaile potentzial edo kolaboratzaile baten oparia, eskaintza, publizitatea, saria edo esker ona onartzea edo eskaintzea egokia den edo ez den orientabide zehatza ematen die kolaboratzaileei.
- Prebentzio- eta zehapen-mekanismo egokiak ezarri behar dira.

OPARIEN ETA ESKU-ERAKUTSIEN POLITIKA

- Erakundeko kideek hirugarrenen edozein interferentzia edo eragin saihestuko dute, haien inpartzialtasuna, osotasuna eta objektibotasun profesionala alda badezake.
- Hartzaileek ezin izango dute, ez zuzenean ez zeharka, opari edo onura pertsonalik, ordainketarik, komisorik edo bestelako onurarik onartu beren jarduera profesionalaren esparruan, ez eta hirugarrenetik harremanetan ere.
- Era berean, hartzaileek ezin dute hirugarrenen oparirik, ordainketarik, komisorik edo bestelako onura pertsonalik eskatu edo onartu, ez eta Udalarekin harremana izan nahi dutenena edo haien kontura dihardutenena ere.

IRUZURRA KONTROLATZEKO ORGANOA

Ezinbestekoa da Erakundearen barruan Iruzurra Kontrolatzeko Organo bat izendatzea, iruzur kasu susmagarrien azterketa eta jarraipena egiteko eta EBko funtsak berreskuratzeko prozesu egokiak ezarri eta garatzeko.

Honelako izan daiteke:

- Pertsona bakarrekoa edo kolegiatua.
- Barnekoa, kanpoko edo mistoa.

Independentziaz eta inpartzialtasunez jardun beharko du, eta bere lana ahalik eta azkarren eta gaitasun profesional handienarekin egin.

IRUZURRA KONTROLATZEKO ORGANOA

Iruzurra Kontrolatzeko Organoak honako funtzio hauek izango ditu:

- Atzemandako arriskuen aldizkako ebaluazioa egitea eta horietako bakoitzari aplika dakizkiokeen kontrolak egitea.
- Politika hau modu loteslean interpretatzea, eta edukiari, aplikazioari edo betetzeari buruz sortzen zaizkion kontsultak edo zalantzak argitzea.
- Salaketen kanala kudeatzea.
- Barne ikerketak hasi eta zuzentzea.
- Iruzurraren Aurkako Planaren aldaketak proposatzea.

EDUKI “ESTRA”

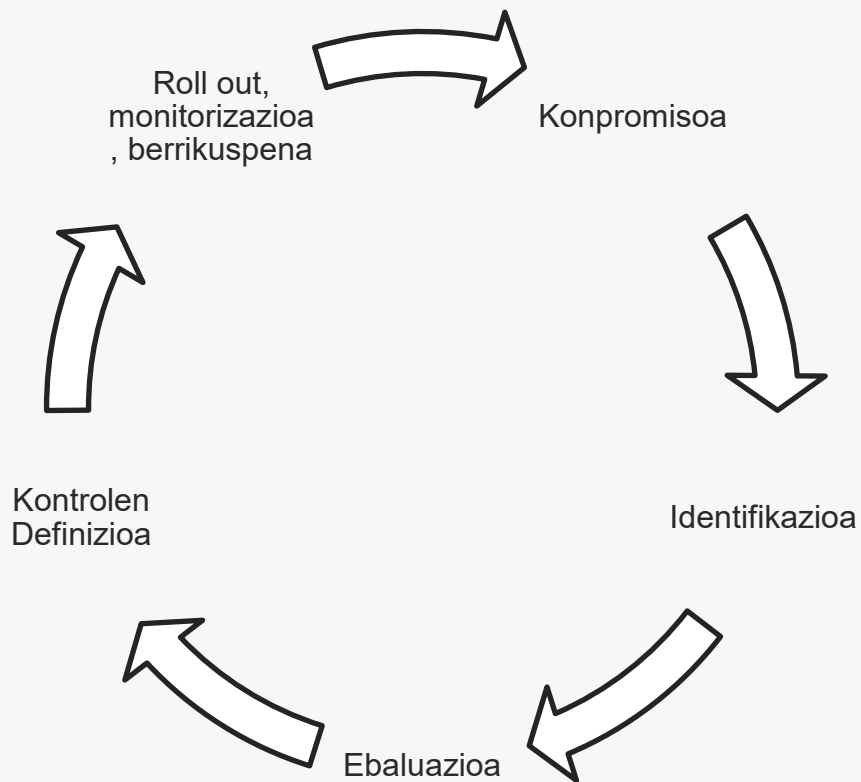
- Gutxieneko edukia aztertu ondoren, eta egindako arriskuen azterketa kontuan hartuta, honako dokumentu hauek egin litezke:
  1. Negozio Bazkideen Kontrol Politika.
  2. Salaketen kanal publikoa.
  3. Gastuak kontrolatzeko politika.
  4. Arrisku Penalen Prebentziorako Eskuliburua.
  5. Gaitasun eta ohore politika.
  6. Ordainketa-politika.
  7. Erabakiak hartzeko politika.
  8. Kapital Zuritzearen Prebentziorako Eskuliburua.

03

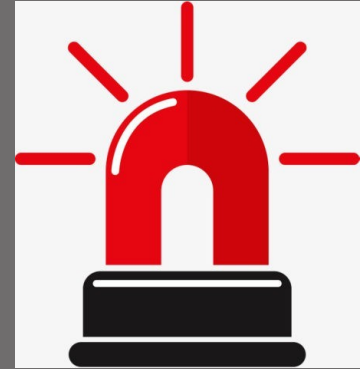
LANTZE PROZESUA

LANTZE PROZESUA

04

RED FLAG-AK

RED FLAG-AK

Iruzur, delitu edo jarduera ustel bat egiten duen pertsona bakoitzaren atzean hura eragin duen portaera edo inguruabar bat dagoela dioen premisatik abiatzen gara.

Beraz, iruzur baten atzean bandera gorria dago, baina kontuan hartu behar da bandera gorria izateak ez duela derrigorrez esan nahi iruzurra egin denik.

Bandera gorriak, beraz, iruzurrari aurrea hartzeko eta hura atzemateko orduan kontuan hartu beharreko alertak dira.

**BANDERAS ROJAS, COMPLIANCE,
GESTIÓN DEL FRAUDE, RED FLAGS**

RED FLAGÁK

Honako arlo hauetan kontuan hartu beharreko RED FLAG-AK aztertuko ditugu:

- Dirulaguntza publikoak
- Kontratu publikoak
- Hitzarmenak
- Baliabide propioak
- Kudeaketa mandatuak

RED FLAG-AK

Dirulagunza publikoak

- Lehia librea
- Parte-hartzaileak bereiztea
- Interes-gatazkak balorazio-batzordean
- Estatuko laguntzen araubidea ez betetzea
- Desbiderapenak
- Eransgarritasun-printzipioa
- Dokumentazioa
- Informazioa eta publizitatea
- Auditoretza

RED FLAG-AK

Kontratu publikoak

- Ustelkeria eta interes-gatazka
- Pleguak
- Kolusioa
- Dokumentuak faltsutzea
- Eskaintzak manipulatzea
- Gastu zatikatuak

RED FLAG-AK

Hitzarmenak

- Interes-gatazkak
- Formalizazioa
- Lehia librea
- Hautagarritasuna
- Dokumentuen kontserbazioa
- Publizitatea

RED FLAG-AK

Baliabide propioak

- Gastuak
- Baliabide propioak
- Justifikatu gabeko atzerapenak
- Zerbitzua eman edo egin dela egiaztatuta ez egotea
- Entregatutako zerbitzu edo ondasunen kalitate eskasa
- Eskulanaren kualifikazio eskasa
- Langileek egindako jardueren deskribapen okerra

RED FLAG-AK

Kudeaketa mandatuak

- Kudeaketa mandatura justifikaziorik gabe jotzea
- Baliabide-eskasiaren txosten osatu gabea edo ondorio gutxikoa
- Gutxiegi erabilitako baliabideak izatea
- Botere esleitzaiaren izaera ez betetzea, eta ez izatea sektore publikoko kontratuen araudiaren eremu subjektiboa ezartzen duen Sektore Publikoko Kontratuen 9/2017 Legearen 3.3 artikuluan horretarako kontuan hartutako erakunde edo entitateetako bat

The background features a dark, semi-transparent overlay on a light-colored image. The image shows a magnifying glass and a pen resting on a document with a grid pattern. The magnifying glass is positioned in the upper right, and the pen is in the lower left. The overall aesthetic is professional and analytical.

05

**EKINTZA PLANA
APLIKAZIO PRAKTIKOA**

BETETZEAREN KONTROLERAKO PLANA

Iruzurra Kontrolatzeko Organoaren funtzioetan adierazi den bezala, prozesua ez da amaitzen erakundeko gobernu-organoak dokumentazioa onartzearekin, eta honako **zeregin** hauek ere egin beharko dira:

- Ekintza-plana garatzea eta ezartzea.
- Salaketen eta kontsulten kanalaren kudeaketa.
- Kontrolak berrikustea.
- Politikak berrikustea eta, hala badagokio, aldatzea.

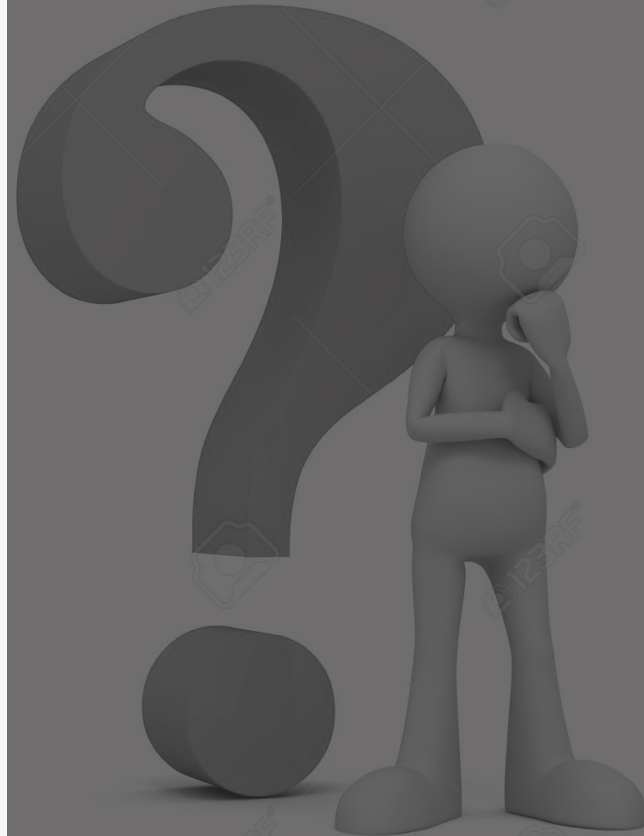

INTZIDENTZIEN EBAZPENA

- **Nork kudeatzen ditu Politikaren ez-betetzeak?**
  1. Iruzurra Kontrolatzeko Organoa arduratuko da salaketak eta kontsultak jasotzeaz, eta politika honetan adierazitakoaren arabera dagokion tramitazioa emango die.
  2. Iruzurra Kontrolatzeko Organoa “irregulartasunari” buruzko gertakariak ikertzen hasteaz arduratuko da, eta dagokion espedienteak izapidetzeaz arduratuko da.
  3. Iruzurra Kontrolatzeko Organoak irregulartasunaren egiazkotasuna eta zehaztasuna egiaztatuko ditu, afektatu eta lekuko guztiei entzunaldia emango die eta beharrezkotzat jotzen dituen eginbideak egingo ditu.

ZER GERTATZEN DA FUNTSEN ONURADUN BATEK IRREGULARTASUN BAT EGINEZ GERO?

- Bere gogobetetasunerako debekatutako praktika behar bezala eta berehala zuzentzeko eskatuko zaio.
- Ukituriko EBko funtsen itzulketa.
- Ezin izango da hautatu Udalarekin zerikusia duten kontratuak esleitzeko.
- Kontratua etetea eta deuseztatzea.

KONTROLEN BERRIKUSPENA

Bere eginkizunetako bat da Iruzurraren Aurkako Planaren funtzionamendu eraginkorra modu proaktiboan bermatzea, prozesu operatiboetan kontrolak ezarriz (edo lehendik daudenak berrikusiz), horren aurkako jarduketei aurrea hartu, atzeman eta erantzuteko.

- Erakundean dauden kontrolen aplikazio mailaren ebaluazioa.
- Erakundeko kide bakoitzari kontrol erantzukizunak zehaztu eta esleitzea.
- Gauzatzearen maiztasunaren ebaluazioa eta jarraipena.
- Kontrolak egiteko erabilitako metodologia aztertu eta baloratzea.
- Kontrolak betetzen direla frogatzen duten agiriak.
- Gorabeheren txostena.
- Aldaketen proposamena.

POLITIKEN BERRIKUSPENA ETA ALDAKETA

- Iruzzurraren Kontrolerako Organoak Iruzzurraren Aurkako Plana berrikusi beharko du behar den guztietan eta gutxienez urtean behin.
- Berrikuspena nahitaezkoa izango da, irregulartasunen bat gertatu bada eta Iruzzurraren Aurkako Planeko neurriak saihestu badira.
- Politika honen aldaketa eta eguneratze bakoitzaren behin betiko onespenak dagokion Udalaren Osoko Bilkurak onetsi beharko ditu.

EZARPENAREN EBALUAZIOA

SEEPetik eratorritako funtsen exekuzio-epea amaitzen denean

Ebaluatu emaitzak, kudeatu eta gauzatutako funtsen eragina eta:

- PMAren ezartze-maila.
- Aurkitutako zailtasunak, zein eta izan ziren eta nola gainditu ziren, eta zein ez.
- PMAren eraginkortasuna ustelkeriaren eta iruzurraren aurkako borrokan, funts horien kudeaketan eta exekuzioan. Iruzurraren Aurkako Bulegoak gomendatzen du egoitza elektronikoko instituzionalaren gardentasun-gunean argitaratzea eta emaitzen berri ematea.

URTE | 1982-2022

EUDEL

Fernández & Elejalde
A B O G A D O S

*eskerrik asko
muchas gracias*

www.fernandez-elejalde.com
m.fernandez@fernandez-elejalde.com